

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

ΕΙΡΗΝΗ

421 π.Χ. β' βραβείο

ΠΡΟΣΩΠΑ του ΕΡΓΟΥ

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Α

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Β

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ΠΑΙΔΙΑ (κόρες του Τρυγαίου)

ΕΡΜΗΣ

ΠΟΛΕΜΟΣ

ΤΑΡΑΧΟΣ (Γιος του Πολέμου)

ΧΟΡΟΣ

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

ΔΡΕΠΑΝΟΥΡΓΟΣ

ΛΟΦΟΠΟΙΙΟΣ

ΘΩΡΑΚΟΠΟΙΙΟΣ

ΣΑΛΠΙΓΓΟΠΟΙΙΟΣ

ΚΡΑΝΟΠΟΙΙΟΣ

ΔΟΡΑΤΟΠΟΙΙΟΣ

ΠΑΙΔΙ (Λάμαχου)

ΠΑΙΔΙ (Κλεώνυμου)

ΥΠΟΘΕΣΗ του ΕΡΓΟΥ

Ο Τρυγαίος, πολίτης της Αθήνας, είναι απελπισμένος από τον αλληλοσπαραγμό Αθήνας - Σπάρτης και αποφασίζει να ανέβει ο ίδιος στον Δία για να τον ρωτήσει ποιος είναι ο σκοπός του και αφήνει τις ελληνικές πόλεις να αλληλοσφάζονται. Φτάνει με τον "σκάθαρο" τον οποίο έκτρεφε από καιρό γι' αυτόν τον σκοπό και βρίσκει τον Ερμή που του λέει ότι ο Πόλεμος είναι τώρα μόνος του στον Όλυμπο και έχει φυλακίσει την Ειρήνη σε ένα βάραθρο. Ο Τρυγαίος αποφασίζει να την απελευθερώσει και να την φέρει πάλι στη γη.

(Το σπίτι του Τρυγαίου με το στάβλο δίπλα. Δυο υπηρέτες ζυμώνουν κοπριές, τις φέρνουν στο στάβλο - ταΐζουν ένα μεγάλο σκαθάρι, τον "σκάθαρο")

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Α΄

Φέρε φέρε την κοπριά γρήγορα για το σκάθαρο.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Β΄

Να την, δωσ' την του να σκάσει και ποτέ να μη φάει πιο νόστιμη.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Α΄

Δώσε κι άλλη, από καβαλίνα να 'ναι.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Β΄

Να την. Παρ' την. Την έφαγε κιόλας την άλλη που του έδωσες;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Α΄

Την πήρε στα μεγάλα πόδια του, τι στριφογύρισε και χλαπ!
Αμάσητη την κατέβασε. Γρήγορα όμως φτιάχνε, φτιάχνε
συνέχεια πολλές!!

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Β΄

Ανθρωποι κοπρολόγοι, πάρτε τα γρήγορα, γιατί μα τους
θεούς θα πνιγώ από τη βρώμα

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Α΄

Κι άλληνη! Κι άλληνη δώσε κι άλληνη.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Β΄

Πάρε. Αχ! Μόνο για ένα λέω πως δεν θα με κατηγορήσει
κανείς,

και δεν θα πει ότι πλάθοντας τρώω κι εγώ.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Α΄

Αχ, αχ, φέρε, φέρε κι άλληνη, πλάθε κι άλλες!

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Β΄

Μα τον Απόλλωνα, όχι πια άλλες!

Πάνω απ' τη σκάφη είμαι πόση ώρα, δεν μπορώ άλλο!

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Α΄

Θα πιάσω και θα σύρω κοντά μου, εδώ, αυτή τη σκάφη.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Β΄

Στον κόρακα κι εσύ και η σκάφη μαζί σου!
Ε, μα το Δία, κάποιος αν ξέρει ας μου πει
που θα βρω μύτη χωρίς ρουθούνια.
Άλλη δουλειά πιο βρώμικη δεν υπάρχει
να ζυμώνεις ακαθαρσίες να τα τρώει ο σκάθαρος!
Γιατί άλλο γουρούνι ή σκυλιού ή ανθρώπου αμέσως τα τρώει.
Μα τούτος εδώ είναι πολύ ψηλομύτης – κι αλλιώς
δεν τα τρώει αν δεν του τα ζυμώσεις μια ολόκληρη μέρα
σαν της γυναίκας τις αφράτες φραντζόλες.
Όμως θα ανοίξω κρυφά το πορτάκι, να δω αν τρώει ακόμα.

(Ανοίγει σιγά σιγά την πόρτα και βλέπει)

Τρώγε τρώγε μη σταματάς! Μέχρι να σκάσεις!
Αχ πως τρώει ο σιχαμένος.
Σκύβει και χώνει το κεφάλι
με χέρια και δόντια το γυροφέρνει, να έτσι,
σαν παλαμάρια στην προβλήτα οι ναύτες!
Αηδία και σίχαμα και βρωμιά ατελείωτη.
Ποιος θεός το 'στειλε δεν ξέρω.
Η Αφροδίτη αποκλείεται. Ούτε οι Χάριτες.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Α΄

Τότε ποιανού είναι τούτο το τέρας;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Β΄

Δεν μπορεί να 'ναι του Κεραύνιου Δία.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Α΄

Θα μπορούσε λοιπόν κάποιος θεατής νεαρός εξυπνάκιας,
να ρωτούσε "τι είναι; τι νόημα βαθύτερο έχει ο σκάθαρος;"

Και δίπλα του κάποιος διαβασμένος θαρρώ
θα του 'λεγε ίσως "Μπηχτές για τον Κλέωνα, μάλλον!
Έτσι και κείνος καταπίνει τις βρωμιές του".

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Β΄

Να πάω όμως μέσα να ουρήσω να πιεί.

(Πηγαίνει)

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Α΄

Κι εγώ θα πω στα παιδιά για το έργο
και στους νιους και στους άντρες
και στους πιο μεγάλους άντρες
και σ' αυτούς που καμώνονται πως όλα τα ξέρουν.
Το αφεντικό μου τρελάθηκε - όχι όπως οι άλλοι!

Καινούρια είναι η τρέλα του.

Κοιτά όλη μέρα τον ουρανό χαζοχάσκοντας
και βρίζει το Δία και λέει

"Δία Δία! Που το πας Δία, άσε τη σκούπα!

Μη τη σαρώνεις την Ελλάδα ολόκληρη"!

Α! Μη τώρα. Μη! Σωπάτε!

Νομίζω φωνάζει.

(Ακούγεται η φωνή του Τρυγαίου)

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Δία! Τι θα τον κάνεις τον κόσμο μας!

Τη λατρεία σου σβήνεις - τελείωσες
αν τις διαλύσεις όλες τις πόλεις σου!

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Α΄

Να το κακό που σας έλεγα! Να!

Την καταλάβετε την τρέλα του τώρα.

Να σας πω τι πρωτόπε όταν πρωτοάρχισε.

Αναρωτιόταν και έλεγε "πως θα μπορούσα

να φτάσω, πως, αμέσως στο Δία;"

Και ύστερα έφτιαχνε σκαλίτσες λεπτές και σκαρφάλωνε πάνω
τους,

μέχρι που τσάκισε το κεφάλι του πέφτοντας

και χτες - σε απόγνωση - δεν ξέρω πως

έφερε έναν τρανό σκατομπούμπουλα της Αίτνας - τεράστιο,

να τον φροντίζω μ' ανάγκασε

κι αυτός τον ημέρωνε σαν πουλαράκι

και τον κανάκευε κι έλεγε.

"Πηγασάκι μου. Πέτα μου. Πάρε με και πάμε στο Δία
αμέσως".

Τώρα θα σκύψω να κοιτάξω τι κάνει.

*(Κάνει να σκύψει να δει, αλλά ο Τρυγαίος προβάλλει καβάλα
στο τεράστιο σκάθαρο)*

Πω πω ο δύστυχος! Ελάτε γειτόνοι!

Ο αφέντης τραβάει καβάλα στο σκάθαρο! Μετέωρος πάει.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Ήσυχα ήσυχα σκάθαρε, ήρεμα.

Μη τόσο φορτσάρεις

απ' την πρώτη στιγμή,

θα ιδρώσεις και θα κουραστούν τα φτερά σου.

Και μην ξεφυσάς ικετεύω. Βρωμάς.

Αν θέλεις ξεφύσημα ν' έμενες σπίτι.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Α΄

Δέσποτα άνακτα! Κουνιέται πολύ!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Σώπα! Σώπα!

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Α΄

Γιατί πετάς άδικα ψηλά στον ουρανό!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Για το καλό των Ελλήνων πετώ.

Μηχανεύτηκα πρωτάκουστο τόλμημα.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Α΄

Γιατί πετάς; Παλάβωσες άδικα!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Σιωπή και ευλάβεια – και

μην κακομελετάς. Μίλα με δέος.

Πες στον κόσμο να σωπάσουν και να χτίσουν καινούργιους
κοπρώνες.

Και να βάλουν τάπες.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Α΄

Δεν θα σιωπήσω αν δεν μου πεις που πας να πετάξεις.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Στον ουρανό, για το Δία. Τι άλλο!

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Α΄

Τι έχεις στο νου σου;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Να τον ρωτήσω για τους Έλληνες όλους τι πάει να τους
κάνει.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Α΄

Κι αν δεν σου πει;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Θα τον καταγγείλω ότι προδίνει την Ελλάδα στους Μήδους.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Α΄

Α, μα το Διόνυσο! Ποτέ όσο ζω!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Δεν γίνεται αλλιώς.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ Α΄

Αχ αχ παιδάκια φεύγει ο πατέρας σας.

Σας αφήνει παντέρημα.

Στον ουρανό ανεβαίνει κρυφά.

Ικέτεψε τον πατέρα σας δύστυχα!

(Βγαίνουν οι δυο μικρές κόρες του Τρυγαίου)

ΚΟΡΗ

Πατερούλη αλήθεια;

Ακούστηκε μια φωνή στο σπίτι,

μας αφήνεις και φεύγεις, πετάς με τα πουλιά και πας
μακριά;

Τι είναι πατέρα; Πες την αλήθεια αν μας αγαπάς.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Κρίνετε εσείς κόρες μου. Η αλήθεια με θλίβει

όταν μου ζητάτε "πατερούλη ψωμί"

και φράγκο δεν έχω και ούτε ψίχουλο!

Αν όμως τώρα τα καταφέρω,

στο γυρισμό μου θα έχετε μεγάλη φραντζόλα

και κρεμμύδι μαζί για προσφάγι.

ΚΟΡΗ

Ποιο δρόμο θα πάρεις; Εκεί στα ψηλά καράβι δεν πάει.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Με φτερωμένο πουλάρι θα πάω, όχι καράβι.

ΚΟΡΗ

Πως σου ήρθε ιδέα σκαθάρι να ζέψεις και να πας στους
θεούς;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Στους μύθους του Αισώπου, ο Σκάθαρος μόνο

απ' τα πετούμενα όλα πήγε πετώντας.

ΚΟΡΗ

Ψέματα είναι ο μύθος του Αισώπου
- πως ως τους θεούς πήγε ο βρωμοσκάθαρος.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Πήγε από έχθρα παλιά στον Αετό -
να του φάει τ' αβγά για εκδίκηση.

ΚΟΡΗ

Πήγασο έπρεπε να ζέψεις πατέρα.
Θα φαινόσουν στους θεούς ήρωας τραγωδίας.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Μα θα θέλει διπλάσια τρόφιμα κόρες μου.
Τώρα όμως, με όσα θα τρώω
μ' αυτά θα χορταίνω και τούτον τον σκάθαρο.

ΚΟΡΗ

Κι αν πέσει στη θάλασσα πως θα σωθείς αφού δεν έχει
φτερά;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Έχω τούτο το πηδάλιο. Γι' αυτό θα μπορέσω.
Το καράβι μου θα είναι Ναξιώτικο σκαθάρι!

ΚΟΡΗ

Ποιο λιμάνι θα σε δεχτεί όταν γυρίσεις;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Στον Πειραιά υπάρχει όρμος Κανθάρου.

ΚΟΡΗ

Κοίτα μη λαθέψεις και γκρεμοτσακιστείς.

Κουτσό θα σε πάρει ο Ευριπίδης για θέμα του.

Τραγωδία θα γίνεις.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Το έχω στο νου μου. Χαίρετε τώρα. Φεύγω.

(Οι κόρες του Τρυγαίου μπαίνουν μέσα)

Και σεις θεατές που πασχίζω για χάρη σας

τρεις μέρες ολόκληρες να μην αφοδεύσετε.

Θα το μυρίσει ο σκάθαρος που θα 'ναι πάνω

και θα κατέβει αμέσως να έρθει να το φάει.

Έλα μου Πήγασε, έλα χαρούμενος.

Κούνα τ' αυτιά να βροντούν τα χρυσά χαλινάρια σου.

Ει! Τι κάνεις; Γιατί ανοιγοκλείνεις τα ρουθούνια;

Πέτα ψηλά! Ανέβα με θάρρος

να σε φέρουν γραμμή τα απλωμένα φτερά σου

στο παλάτι του Δία.

Μην τη γυρνάς τη μύτη στις ακαθαρσίες και στις άλλες
τροφές σου.

(Βλέπει τάχα κάποιον κάπου)

Ε! συ! Που τα κάνεις εκεί στου Πειραιά στα πορνεία. Αμάν!

Θα με πάρεις στο λαιμό σου, θα χαθώ!

Σκάψε. Σκέπασέ τα!!

Φύτεψε πάνω τους χόρτα και άνθη και μύρα ρίξε τους.

Αν πέσω και πάθω τίποτα

πέντε τάλαντα θα δώσουν για το χαμό μου οι Χιώτες

και θα φταίει ο πισινός σου.

Το φοβάμαι στ' αλήθεια, δεν το λέω για πείραγμα.

Ε! Εσύ! Χειριστή του μηχανήματος! Ε!

Το νου σου, ζαλίζομαι – γουργουρίζει η κοιλιά μου.

Σιγότερα λίγο. Θα χορτάσω το σκάθαρο.

Φτάσαμε όμως, έτσι μου φαίνεται,

βλέπω καθαρά την πόρτα του Δία.

Ποιος είναι στην πόρτα εδώ; Θα μου ανοίξει;

(Έφτασαν στην πύλη, τη χτυπάει. Βγαίνει ο Ερμής)

ΕΡΜΗΣ

Από πού ακούγεται φωνή θνητού; Πω πω Ηρακλή μου!

Τι είναι αυτό το τέρας!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Αλογοσκάθαρος!

ΕΡΜΗΣ

Βρωμερέ και θρασύτατε και αδιάντροπε και αισχρέ και
αισχρότερε και αισχρότατε!

Πως ανέβηκες αρχιαίσχιστε και ήρθες; Πως σε λένε, πες.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Βρωμερότατος.

ΕΡΜΗΣ

Από ποια γενιά είσαι; Από ποια οικογένεια;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Βρωμερότατος.

ΕΡΜΗΣ

Πατέρας σου, ποιος είναι;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Δικός μου; Ο Βρωμερότατος.

ΕΡΜΗΣ

Αν δεν πεις όνομα, μα τη Γη, όποιος κι αν είσαι, θα
πεθάνεις.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Είμαι ο Τρυγαίος απ' το Δήμο Αθωνίας,
καλός αμπελουργός
- όχι συκοφάντης και ταραχοποιός.

ΕΡΜΗΣ

Και γιατί ήρθες;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Να σου φέρω πεσκέσι τούτα τα κρέατα.

ΕΡΜΗΣ

Αχ καημενούλη, πως ήρθες!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Αχ καλοφαγούλη, έλα φώναξε το Δία
Δεν σου φαίνομαι τώρα βρωμερότατος άλλο;

ΕΡΜΗΣ

Ω! Δεν είναι εδώ. Έφυγαν χτες. Πήγαν αλλού.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Που πήγαν;

ΕΡΜΗΣ

Έφυγαν μακριά.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Που; Σε ποια μεριά της γης;

ΕΡΜΗΣ

Πέρα μακριά κάτω απ' τον ουρανό.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Και έμεινες μόνος; Γιατί;

ΕΡΜΗΣ

Φυλάγω των θεών τα πράγματα,
τσουκαλάκια ποτηράκια, σκαμνάκια...

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Και γιατί έφυγαν οι θεοί;

ΕΡΜΗΣ

Θύμωσαν με τους Έλληνες.

Εδώ στη θέση τους έβαλαν τον Πόλεμο
και σ' αυτόν σας ανάθεσαν, να σας κάνει ό,τι θέλει.

Οι ίδιοι, που έφυγαν, πήγαν στα ύψη
να μην ακούν άλλο τις παρακλήσεις σας πια

και σας βλέπουν να σφάζεστε.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Και γιατί μας τα κάνουν αυτά;

ΕΡΜΗΣ

Επειδή προτιμάτε τον πόλεμο, είπαν,
αν και συχνά σας έσπρωξαν να φιλιώσετε.

Μα όταν οι Λάκωνες νικούσαν λιγάκι...

"ναι, μα το θεό, οι Αττικοί θα το πληρώσουν"

έτσι θριαμβολογούσαν

και αν κάτι καταφέρνατε εσείς οι Αττικοί

και έρχονταν οι Λάκωνες τότε για ειρήνη,

λέγατε ευθύς "μα την Αθηνά, μα το Δία, δεν πειθόμαστε.

Αν κρατήσουμε την Πύλο θα μας ξαναρθούν".

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Ναι... ο χαρακτήρας μας έτσι είναι.

ΕΡΜΗΣ

Γι' αυτό δεν ξέρω αν θα ξαναδείτε την ειρήνη.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Που να πήγε τώρα;

ΕΡΜΗΣ

Την έριξε ο Πόλεμος σε ένα βαθύ πηγάδι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Σε ποιο;

ΕΡΜΗΣ

Σε τούτο εδώ κάτω. Και βλέπεις τι πέτρες
έριξε πάνω, για να μην την πάρετε έξω ποτέ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Πες μου για μας τι έχει στο νου του;

ΕΡΜΗΣ

Δεν ξέρω. Αποβραδής όμως έφερε ένα γουδί τόσοοοο
μεγάλο...

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Τι να το κάνει τέτοιο γουδί;

ΕΡΜΗΣ

Σκέφτεται να στουμπίσει τις πόλεις σας μέσα.
Φεύγω όμως τώρα, εξάλλου θα βγει, ακούω θόρυβο.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Αχ, αχ ο έρμος, να φύγω κι εγώ.

Τρίψιμο γουδιού άκουσα μέσα...

Πολεμιστήριο σάλπισμα!

*(Ο Ερμής φεύγει, ο Τρυγαίος παραμερίζει. Βγαίνει ο
Πόλεμος με το τεράστιο γουδί)*

ΠΟΛΕΜΟΣ

Ω θνητοί! Θνητοί πολυβάσανοι!

Τα σαγόνια σας τώρα θα τα σπάσω, θα σκούξετε.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Απόλλωνα αφέντη! Τι μεγάλο γουδί!

Και πόσο άγριο είναι το μάτι του Πολέμου!

Αυτός είναι εκείνος ο τρομερός και παχύδερμος

με τις μεγάλες ποδάρες

που μπροστά του τα κάνουμε;

ΠΟΛΕΜΟΣ

Αλίμονο Πρασιές, άθλιες και τρισάθλιες

και δεκατρισάθλιες! Σήμερα θα χαθείτε.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Δεν είναι για μας προς το παρόν. Δεν βαριέσαι!

Για τους Λάκωνες είναι.

ΠΟΛΕΜΟΣ

Αλί σας Μέγαρα Μέγαρα!

Θα σας στουμπίζω όλα πατόκορφα τώρα.

Σκορδαλιά θα σας κάνω!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Πω πω τσουχτερά μεγάλα σαν κορόμηλα δάκρυα έβαλε στους
Μεγαριώτες!

ΠΟΛΕΜΟΣ

Ω Σικελία! Κι εσύ τώρα χάνεσαι!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Αχ τι πόλη δύστυχη! Τρίμμα θα γίνει!

ΠΟΛΕΜΟΣ

Δώσε να περιχύσω και τούτο το μέλι της Αττικής.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Άλλο μέλι βάλε, όχι αττικό. Πανάκριβο είναι.

ΠΟΛΕΜΟΣ

Παιδί, παιδί μου Τάραχε! Έλα.

ΤΑΡΑΧΟΣ

Τι με θέλεις;

ΠΟΛΕΜΟΣ

Άπραγος μένεις. Θα κλάψεις γι' αυτό. Άρπα τη φάπα.

ΤΑΡΑΧΟΣ

Πω πω κατραπακιά! Ωχ! Άρχοντα!

Μήπως έβαλες και σκόρδο στο χτύπημα;

ΠΟΛΕΜΟΣ

Τρέχα να φέρεις το γουδοχέρι γρήγορα.

ΤΑΡΑΧΟΣ

Μόλις χτες ήρθαμε. Δεν υπάρχει γουδοχέρι.

ΠΟΛΕΜΟΣ

Πήγαινε τρέχα στους Αθηναίους και ζήτα.

ΤΑΡΑΧΟΣ

Τρέχω αμέσως, αλλιώς θα τις φάω.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Τι κάνουμε τώρα φουκαράκια μου, ε; Μέγας ο κίνδυνος.

Αν έρθει ο Τάραχος και φέρει γουδοχέρι

θα τις ταραξεί τις πολιτείες ο Πόλεμος!

Να χαθεί, θεέ Διόνυσε, αχ να μην το βρεί να το φέρει.

(Επιστρέφει ο Τάραχος χωρίς το γουδοχέρι)

ΠΟΛΕΜΟΣ

Ε, συ!

ΤΑΡΑΧΟΣ

Τι;

ΠΟΛΕΜΟΣ

Δεν το φέρνεις το γουδοχέρι;

ΤΑΡΑΧΟΣ

Εκείνο που γουδοχέριαζε ο Τομαράς την Ελλάδα το έχασε η Αθήνα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Δέσπονά σεβάσμια Παλλάδα!

Τι καλά που χάθηκε πάνω στην ώρα εκείνο
πριν να μας περιχύσει τούτος με σκορδαλιά!

ΠΟΛΕΜΟΣ

Τρέχα και πάρε φέρε άλλο, απ' τη Σπάρτη.

ΤΑΡΑΧΟΣ

Αμέσως αφέντη.

ΠΟΛΕΜΟΣ

Και γρήγορα πίσω.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Φίλοι μου, τι θα πάθουμε! Δύσκολα τα πράγματα.

Όποιος από σας έτυχε να μνηθεί
στης Σαμοθράκης τα Καβείρια μυστήρια
τώρα να ευχηθεί
να σπάσει τα πόδια του αυτός που πήγε.

(Επιστρέφει πάλι ο Τάραχος χωρίς γουδοχέρι)

ΤΑΡΑΧΟΣ

Αχ συμφορά μου, συμφορά μου αλίμονο!

ΠΟΛΕΜΟΣ

Τι είναι πάλι; Πάλι δεν το φέρνεις;

ΤΑΡΑΧΟΣ

Πάει και της Σπάρτης το γουδοχέρι!

ΠΟΛΕΜΟΣ

Πως βρε πανούργε;

ΤΑΡΑΧΟΣ

Το δάνεισαν στα μέρη της Θράκης και έπειτα το έχασαν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Καλά έκαναν, αχ! Μακάρι για καλό μας. Θάρρος θνητοί.

ΠΟΛΕΜΟΣ

Σύρ' τα μέσα τούτα τα αγγεία!

Θα μπω να φτιάξω γουδοχέρι μόνος μου.

*(Ο Πόλεμος μπαίνει. Ακολουθεί ο Τάραχος. Φανερώνεται τώρα
ο Τρυγαίος)*

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Τώρα ταιριάζει το τραγούδι του Δάτη
που έλεγε κάποτε μέσα στη μεσημεριάτικη ζέστη

"αχ τι καλά και γλυκά και ευφρόσυνα"!

Τώρα Έλληνες είναι καλή η ευκαιρία
να γλιτώσουμε απ' τις μάχες και τα δύσκολα

και την Ειρήνη τη γλυκιά να ανασύρουμε,

πριν μας προλάβει άλλο γουδοχέρι.

Ω γεωργοί και τεχνίτες και έμποροι
και ξένοι και μέτοικοι και νησιώτες και άλλοι.

Όλος ο κόσμος. Όλοι ελάτε.

Πάρτε και τρέξτε. Με σκοινιά και λοστούς!

Τώρα καιρός να αρπάξουμε πάλι
της καλής μας θεάς τις χαρές και τις γλύκες.

*(Έρχονται Αθηναίοι γεωργοί και άλλοι. Είναι ο Χορός -
μπαίνει με χορό και τραγούδια)*

ΧΟΡΟΣ

Όλοι πρόθυμοι εδώ, γραμμή για τη σωτηρία!

Να βοηθήσουμε Πανέλληνες όσο ποτέ

δίχως όπλα παρατάξεις και αιματηρά χτυπήματα.

Τούτη η μέρα έλαμψε αντιπολεμική.

Πες λοιπόν τι πρέπει και κάνε και οδήγα,

δισταγμοί και σιωπές δεν πρέπει σήμερα.

Με σχέδιο και μόχθο να τη σύρουμε πρέπει

να λάμψει στο φως

η θεά η τρισμέγιστη και φίλη του Βάκχου.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Πάψτε να φωνάζετε από τη χαρά σας!

Θα τον αγριέψουνε τον Πόλεμο πάλι και θα βγει.

ΧΟΡΟΣ

Χαιρόμαστε που ακούσαμε τέτοια είδηση.

Δεν μας καλούν να πάμε για πόλεμο

- με τροφή για τρεις μέρες...

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Φυλαχθείτε απ' τον Κέρβερο εκείνο

μη μας εμποδίσει τη θεά ν' ανασύρουμε,
με φωνές και χειρονομίες, όπως όταν ζούσε.

ΧΟΡΟΣ

Λίγο να τη βάλω στο χέρι εγώ...
και κανείς δεν μπορεί να την πάρει. Χι χι...

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Σταματήστε τις φωνές, αλλιώς καταστρέφομαι.
Θα βγει και θα τα πατήσει όλα αυτά που κάνουμε.

ΧΟΡΟΣ

Να βγει να τα πατήσει να τα κάνει ανάστα.
Εμείς θα χαιρόμαστε, δεν σταματάμε.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Συμφορά! Τρελαθήκατε! Για όνομα των θεών
μην τη χαλάτε ωραία δουλειά για χορούς και πηδήματα.

ΧΟΡΟΣ

Η χαρά τα σπρώχνει να χορεύουν τα πόδια μου,
δεν τα σπρώχνω εγώ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Μη άλλο τώρα, σταματήστε τους χορούς.

ΧΟΡΟΣ

Κοίτα με. Σταμάτησα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Σταματάς, αλλά χορεύεις!

ΧΟΡΟΣ

Τούτο το βήμα μόνο και τέλος.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Άντε αυτό. Αυτό και σταμάτα.

ΧΟΡΟΣ

Αφού έτσι χαιρεσαι, δεν θα χορέψουμε.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Χορεύετε όμως.

ΧΟΡΟΣ

Τούτο το βήμα το δεξί και τελειώνουμε.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Κάντε το κι αυτό μη σας λυπήσω.

ΧΟΡΟΣ

Και τ' αριστερό πάει πακέτο.

Ευφραίνομαι και χαίρομαι και γελώ πολύ
πιο πολύ που γλίτωσα τώρα απ' την ασπίδα
παρά αν ξεντυνόμουνα απ' όλα μου τα γερατειά!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Μη χαίρεστε από τώρα, δεν ξέρετε καλά.

Μόνο αν την πάρουμε τότε να χαίρεστε

να ξεσπάτε να γελάτε

να φεύγετε να μένετε

να πηδάτε, να κοιμάστε

στα πανηγύρια να γυρνάτε,

να τρώτε και να πίνετε

και να χασκογελάτε

χαχαχα και χεχεχε.

ΧΟΡΟΣ

Μακάρι να γίνει να δω τέτοια μέρα κάποτε!

Πολλά έως τώρα υπέφερα, δυσκολίες και κόπους

- του Φορμώνα πάθη -

και στο εξής δεν θα είμαι δικαστής αυστηρός

και σκληρός και κακότροπος όπως ήμουνα πριν,

μαλακό θα με δεις και με γνώμες καινούριες

- δεν θα 'χω γκρίνιες -

αρκετό χρόνο τώρα χανόμασταν, τριβόμασταν

εδώ κι εκεί παντού

σε ασκήσεις και πεδία με ασπίδα και δόρυ.

Τι να κάνουμε τώρα, πες, θα χαρείς.

Τύχη αγαθή αρχηγό μας σε διάλεξε.

*(Ο Τρυγαίος πλησιάζει στο πηγάδι να βγάλει τις πέτρες.
Πάνω εκεί βγαίνει ο Ερμής)*

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Άντε να δω πως θα τραβήξουμε τις πέτρες.

ΕΡΜΗΣ

Τι πας να κάνεις μικρέ και παράτολμε;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Τίποτε το κακό Ό,τι και ο Κιλλικών.

ΕΡΜΗΣ

Χάθηκες κακοδαίμονε!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Ό,τι μου τύχει. Ερμής είσαι βέβαια...

κατά τον κλήρο σου θα κάνεις.

ΕΡΜΗΣ

Χάθηκαν, αφανίστηκες...

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Για πότε λες;

ΕΡΜΗΣ

Τώρα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Δεν πούλησα ακόμα τίποτα για να την πάθω.

Ούτε αλεύρι, ούτε τυρί.

ΕΡΜΗΣ

Κι όμως την έπαθες.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Και πως δεν το κατάλαβα αυτό το καλό που έπαθα;

ΕΡΜΗΣ

Δεν ξέρεις πως ο Δίας όρισε θάνατο

σ' όποιον πιαστεί να την ξεθάβει;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Και τώρα θα πεθάνω κι εγώ κατ' ανάγκη;

ΕΡΜΗΣ

Βέβαια.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Δάνεισέ μου τότε τρεις δραχμές
να θυσιάσω ένα γουρουνάκι.
Πρέπει να μνηθώ πριν να πεθάνω.

ΕΡΜΗΣ

Δία βροντοκεραύνιε!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Για όνομα των θεών, μη με μαρτυράς! Σε ικετεύω.

ΕΡΜΗΣ

Δεν θα το κρύψω.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Σε εξορκίζω στο κρέας που σου 'φερα πεσκέσι.

ΕΡΜΗΣ

Θα με κάψει ο Δίας αγαπητέ μου
αν δεν το διαλαλήσω και το κρατήσω κρυμμένο.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Μην το διαλαλήσεις καλέ μου Ερμάκο!
Και σεις βρε, τι πάθατε; Μαρμαρώσατε όλοι;
Παρακαλέστε και σεις, αλλιώς θα το πει.

(Μετά την προτροπή αυτή στο Χορό, ο Χορός επεμβαίνει)

ΧΟΡΟΣ

Μη Δέσποτα Ερμή, μην το πεις, μη!
Αν σου πρόσφερα ποτέ παχουλό γουρουνάκι
και το 'φαγες
μην το ξεχνάς σαν το τίποτα τώρα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Ακούς τι και πως σε ικετεύουν ω Δέσποτα;

ΧΟΡΟΣ

Μην πας ενάντια. Παρακαλούμε θερμά
άσε να τη σύρουμε
άσε να την πάρουμε μεγαλωδώρατε και φιλανθρωπότατε
απ' όλους τους θεούς -
αν του Πείσανδρου την έπαρση και το χαρακτήρα σιχαίνεσαι.
Εμείς, ω άρχοντα, θα σου κάνουμε πάντα
θυσίες και δώρα μεγάλα να χαίρεσαι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Ερμή σε ικετεύω, την ικεσία τους ελέησε,
πιο πολύ τώρα σε τιμούν από πριν,
πιο πολύ τώρα κλέφτες απόγιναν.
Και θα σου πω ένα πράγμα δεινό και μεγάλο
που όλους τους θεούς αφορά. Στο κακό τους.

ΕΡΜΗΣ

Πες το, έλα. Τσως με πείσεις.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Η Σελήνη και ο Ήλιος ο πανούργος
σας επιβουλεύονται καιρό.
Στους βάρβαρους προδίνουν την Ελλάδα!

ΕΡΜΗΣ

Γιατί το κάνουν τέτοιο πράγμα;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Διότι, μα το Δία, εμείς θυσιάζουμε σε σας
και οι βάρβαροι σ' αυτούς
και θέλουν γι' αυτό να μας χαλάσουν ολότελα –
να πάρουν αυτοί τις λατρείες των θεών.

ΕΡΜΗΣ

Γι' αυτό και αυτοί αλληλοκλέβονται πάντα

και τρώει ο ένας απ' τον κύκλο του άλλου;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Ναι, μα το Δία

Γι' αυτό φίλε Ερμή βοήθα μας πρόθυμα

τράβα μαζί να τη βγάλουμε

και θα κάνουμε μεγάλα Παναθήναια για χάρη σου

και όλες τις άλλες γιορτές για τιμή σου,

και Διπόλεια θα κάνουμε και Αδώνια

και οι άλλες οι πόλεις που θα σώζονται, όλες,

θα σε τιμούνε, Ερμή, παντού σαν σωτήρα.

Και πολλά άλλα θα 'χεις.

Και πρώτα απ' όλα τούτο το χρυσό κανατάκι

να το 'χεις, να κάνεις σπονδές.

ΕΡΜΗΣ

Αχ, πάντα τα χρυσαφικά με κάνουν σπλαχνικό.

Έργο σας τώρα! Με τις αξίνες σας γρήγορα

Τραβάτε τις πέτρες!

ΧΟΡΟΣ

Θα τις τραβήξουμε εμείς. Και για χάρη μας, εσύ,

των θεών ω σοφότατε,

για ό,τι πρέπει να κάνουμε δίνε μας τις συμβουλές σου.

Κι ως προς τα άλλα υπηρέτες σου θα είμαστε.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Έλα εσύ, γρήγορα κάνε. Κράτα το κύπελλο
να τον γεμίσω κρασί να ευχηθούμε.

ΕΡΜΗΣ

Σπονδές. Σπονδές!

Ησυχία. Ησυχία!

(Κάνουν σπονδές και εύχονται)

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Με τις σπονδές μας ευχόμαστε
τούτη η μέρα να είναι αρχή μεγάλων καλών
για τους Έλληνες όλους.
Κι όποιος πρόθυμα βοηθήσει
και τραβήξει το σχοινί και τη βγάλουμε
ποτέ του μην πιάσει ασπίδα αυτός.

ΧΟΡΟΣ

Μα το Δία, να περάσει τη ζωή εν ειρήνη
και δίπλα στο τζάκι να κάθεται μαζί με την εταίρα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Κι όποιος καλύτερα τον πόλεμο θέλει...

ΧΟΡΟΣ

Ποτέ του μην πάψει, ω Διόνυσε άνακτα,
να βγάζει απ' τα μπράτσα του βέλη.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Κι όποιος επιθυμεί να αρχηγέψει στον πόλεμο
και δεν θέλει η Δέσποινα να ανέλθεις στο φως...

ΧΟΡΟΣ

Να πάθει στη μάχη ό,τι και ο Κλεώνυμος.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Κι αν κάποιος κονταράς ή ασπιδέμπορας
θέλει πολέμους για περισσότερα κέρδη...

ΧΟΡΟΣ

Να τον πιάσουν ληστές και να τρώει κριθάρι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Και όποιος θέλοντας αρχηγίες στον πόλεμο δεν βοηθήσει
ή δούλος ζητώντας καιρό να λακίσει...

ΧΟΡΟΣ

Αυτός στον τροχό να δεθεί για μαστίγωμα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Και σε μας, τα καλά, ιώ Παιώνια ιω!

ΧΟΡΟΣ

Βγάλε το παιώ, το ιώ λέγε μόνο.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Ιω λοιπόν, ιώ! Ιώ λέω μόνο.

Στον Ερμή. Ναι, στις Χάρες. Ναι, στην Αφροδίτη

. Ναι, στις Ώρες. Ναι, στον Πόθο. Ναι.

Στον Άρη;

ΧΟΡΟΣ

Όχι. Όχι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Μήτε στον Ενυάλιο;

ΧΟΡΟΣ

Όχι. Όχι!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Ρίξτε τότε όλοι τα σχοινιά και τραβάτε.

(*Πίχνουν σχοινιά με γάντζους κ.λπ. και τραβούν*)

ΕΡΜΗΣ

Έλα! Ωπ!

ΧΟΡΟΣ

Έλα γερά.

ΕΡΜΗΣ

Έλα, ωπ!

ΧΟΡΟΣ

Πιο γερά. Έλα.

ΕΡΜΗΣ

Έλα ωπ... έλα ωπ!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Δεν τραβούν το ίδιο όλοι.

Μην ξεφυσάτε στα ψέματα. Τραβάτε!

Βοιωτοί θα την πάθετε.

ΕΡΜΗΣ

Έλα τώρα!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Έλα ωπ!

ΧΟΡΟΣ

Εμπρός και οι δυο σας. Τραβάτε μαζί μου.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Δεν τραβώ και τεντώνω και σκύβω και μοχθώ;

ΧΟΡΟΣ

Τότε γιατί δεν προχωρά η προσπάθειά μας;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Λάμαχε κάθεσαι μπροστά κι εμποδίζεις!

Δεν τα 'χουμε ανάγκη τα λοφία σου βρε άνθρωπε.

ΕΡΜΗΣ

Ούτε και τούτοι οι Αργείοι τραβούσαν.

Γελούσαν με τους άλλους που ίδρωναν – κι όμως
έπαιρναν αλεύρι κι απ' τους μεν κι απ' τους δε.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Οι Λάκωνες όμως σαν θηρία τραβούν.

ΧΟΡΟΣ

Όσοι ζουν ειρηνικά δείχνουν προθυμία.

Οι χαλκουργοί εμποδίζουν.

ΕΡΜΗΣ

Κι οι Μεγαριώτες τίποτα. Ανόρεχτα τραβούν,

σαν τα σκυλάκια λαχανιάζοντας εύκολα.

Η πείνα τους αδυνάτισε, μα το Δία.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Δεν κάνουμε τίποτα. Έλα.

Πρέπει όλοι μαζί. Ρυθμικά.

ΕΡΜΗΣ

Έλα ωπ!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Έλα γερά.

ΕΡΜΗΣ

Έλα ωπ!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Έλα, μα το Δία!

ΧΟΡΟΣ

Κάτι λίγο κουνήθηκε!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Δεν είναι ντροπή
άλλοι να τραβούν, άλλοι να εμποδίζουν;
Αργείοι θα τις φάτε!

ΕΡΜΗΣ

Έλα τώρα!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Έλα, ωπ!

ΧΟΡΟΣ

Μερικοί από μας είναι ενάντιοι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Όσοι θέλετε ειρήνη να τραβήξετε γερά!

ΧΟΡΟΣ

Κάποιοι όμως εμποδίζουν!

ΕΡΜΗΣ

Εσείς οι Μεγαριώτες δεν πάτε στο διάβολο;
Σας μισεί η θεά που σας ξέρει.

Πρώτοι εσείς την πασαλείψατε σκόρδο.

Και σεις, Αθηναίοι, σταματήστε
να τραβάτε προς την πλευρά αυτή πια.
Έτσι το ρίχνετε το βάρος στους άλλους
σαν να δικάζετε.

Αν θέλετε πράγματι να τραβήξετε την Ειρήνη έξω
τραβηχτήτε λιγάκι κατακεί. Προς τη θάλασσα.

ΧΟΡΟΣ

Εμπρός οι γεωργοί, να τη σύρουμε μόνοι μας.

ΕΡΜΗΣ

Μπράβο. Το τράβηγμα έτσι πάει καλύτερα.

ΧΟΡΟΣ

Το τράβηγμα καλύτερα πάει, μα όλοι να σέρνουν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Οι γεωργοί μόνο σέρνουν. Άλλος κανένας.

ΧΟΡΟΣ

Έλα τώρα. Έλα όλοι.

ΕΡΜΗΣ

Όλοι μαζί. Κοντεύουμε.

ΧΟΡΟΣ

Λίγο ακόμα! Όχι λάσκα. Πιο γερά. Πιο γερά.

ΕΡΜΗΣ

Έτσι μπράβο. Τελειώνει.

ΧΟΡΟΣ

Έλα τώρα ωπ! Έλα όλοι ωπ!

Έλα ωπ ωπ ωπ.

Έλα όλοι. Όλοι ωπ! Ωπ! Ωωωπ!

(Ανασύρεται η Ειρήνη με την Οπώρα και τη Θεωρία μαζί)

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Ω Σεβάσμια σταφυλόδωρη! Πώς να σε πω!

Που να βρω λόγο, να σε προσφωνήσω,
πώς να απαριθμήσω τα χιλιάδες σου χαρίσματα!

Δεν είχα προετοιμαστεί.

Χαίρε Οπώρα! Χαίρε Θεωρία!

Τι όμορφη είσαι Θεωρία μου! Αχ!

Η πνοή σου γλυκιά... την ψυχή μου ευφραίνει
σαν μύρου φάντασμα. Και απόλεμος βίος!

ΕΡΜΗΣ

Απ' το γυλιό του στρατιώτη δεν βγαίνει ίδιο μύρο.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Σίχμα του εχθρού το γυλιό το απαίσιο.

Εκείνο βρωμάει κρεμμυδόξινο ξέρασμα
και τούτη ευωδιάζει καρπούς και δεξίματα

και γιορτές και φλογέρες και τσίχλες,
σκοπούς του Σοφοκλή και του Ευριπίδη τραγούδια...

ΕΡΜΗΣ

Θα μετανιώσεις που ψεύδεσαι. Δεν θέλει η Ειρήνη
τέτοια δικηγορίστικα!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Κισσό και τρύγο ευωδιάζει και γλυκοβελάσματα
και κόρφο γυναικών που τρέχουν στο λιβάδι
και δούλες μεθυσμένες και κρασοκανάτες χύμα
και όλα τα καλά.

ΕΡΜΗΣ

Έλα τώρα, άκου τις πόλεις τι λεν μεταξύ τους,
που φίλιωσαν τώρα και γελούν τρισχαρούμενες
κι ας έχουν ακόμα μελανιές και σημάδια
στο κορμί και στο πρόσωπο.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Κοίτα και τα πρόσωπα τούτων των θεατών
να καταλάβεις την τέχνη τους.

ΕΡΜΗΣ

Πω πω δύστυχος!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Τον βλέπεις εκείνον, που φτιάχνει τα κράνη,
να τραβά τα μαλλιά του;

ΕΡΜΗΣ

Εκείνος όμως που φτιάχνει αξίνες;
Του οπλουργού τα μούτρα τα στραβομουτσούνιασε.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Κι ο δρεπανάς; Τον κοιτάς πόσο χαίρεται
τον κονταρά που μουτζώνει;

ΕΡΜΗΣ

Έλα τώρα, πες στους γεωργούς να πηγαίνουν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Άκουσε κόσμε.

Οι γεωργοί να πάρουν τα σύνεργα τώρα

και να παν στα χωράφια τους
δίχως ακόντια και ξίφη και δόρατα.
Όλα πια τώρα γέμισαν πάλι γλυκούλα ειρήνη.
Ο καθένας σας τώρα στη δουλειά στο χωράφι του
εμπρός τραγουδώντας.

ΧΟΡΟΣ

Ω μέρα πόθου των γεωργών και δικαίων!
Σε είδα και χαίρομαι.
Και θέλω να χαιρετήσω τις συκιές και τ' αμπέλια
που φύτεψα μόνος μου
και χρόνια πολλά τα λαχταρά η ψυχή μου.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Τώρα τις θεές να ευχαριστήσουμε
που μας έσωσαν από Γοργόνες και κράνη
κι έπειτα να βρούμε κάτι παστό
καλό για προσφάγι
και γραμμή στα χωράφια μας ύστερα.

ΕΡΜΗΣ

Ω Ποσειδώνα! Ωραίος ο κόσμος!
Πηχτός σαν ζυμάρι και σαν άρωμα γρήγορος!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Μα το Δία, λάμπει η τσάπα σαν πανοπλία
και τα δίκρανα αστράφτουν στον ήλιο!
Τα αυλάκια στ' αμπέλια ν' ανοίξουν καλά.
Κι εγώ λαχταρώ να βρεθώ στο χωράφι
και σαν τρίαίνα πάνω του τη δικέλλα να παίξω
μετά από χρόνια.

Τώρα το φαγοπότι το παλιό θυμηθείτε
που η Ειρήνη μας έδινε τα χρόνια εκείνα,
τα μύρτα, τα σύκα, το κρασί το ολόγλυκο
την ιτιά στο πηγάδι, τις ελιές
- αχ λαχτάρα -
και για όλα ετούτα
τη θεά προσφωνήστε.

ΧΟΡΟΣ

Χαίρε που ήρθες στους γιορτασιές σου γλυκιά μας.
Έλιωνα για σένα, απ' τα βάθη της ψυχής μου ήθελα
να συρθώ στα χορτάρια.
Δώρο παμπόθητο το ύψιστο ήσουν
για μας που περνούσαμε τη ζωή στα χωράφια.
Τα αγαθά σου μας έδινες,
στον καιρό σου, παλιά, πολλά σου μας χάριζες
γλυκά και αναίμακτα,
για τους αγρότες ήσουν ψωμί και σωτήρας.
Για σένα τ' αμπέλια και οι νέες συκιές

και όλα της γης, θα χαρούν και θα λάμπουν.
Που ήταν όμως όλα τα χρόνια η θεά μακριά μας;
Πες μας να μάθουμε καλέ μας θεέ.

ΕΡΜΗΣ

Γεωργοί μυαλωμένοι, νιώστε τα λόγια μου
αν θέλετε να μάθετε πως χάθηκε η Ειρήνη.
Την αρχή την έκανε ο Φειδίας που έφταιξε
και μετά ο Περικλής, απ' το φόβο του μήπως
η κλεψιά του Φειδία πέσει επάνω του
- καθώς και σας ήξερε πόσο δαγκώνετε -
πριν φτάσει και πάθει μηδέ το ελάχιστο,
την πόλη πυρπόλησε.
Μικρούλα σπιθούλα το μεγαρίτικο ψήφισμα
και φούντωσε τόσοι ξεφυσώντας ο πόλεμος
που όλοι οι Έλληνες - οι εδώ και οι εκεί -
απ' τον καπνό καταδάκρυσαν.
Και μαράθηκαν τ' αμπέλια μόλις το άκουσαν
και το ένα πιθάρι κλώτσησε το άλλο
και κανένας δεν έμπαινε ανάμεσά τους
και η Ειρήνη χανόταν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Μα τον Απόλλωνα, αυτά δεν τα ήξερα!
Ούτε και άκουσα πως ο Φειδίας είχε τέτοια σχέση!

ΧΟΡΟΣ

Ούτε εγώ. Τώρα μονάχα. Γι' αυτό, άρα, είναι
τόσο πανέμορφη.. επειδή είναι συγγενής του.
Αχ πολλά δεν ξέρουμε.

ΕΡΜΗΣ

Και τότε οι πόλεις που στο πέλμα τις είχατε
επειδή τον τριγμό των δοντιών τον άκουσαν
και είχαν το μίσος ανάμεσα
απ' το φόβο των φόρων τα μηχανεύτηκαν όλα
να τα κάνουν ενάντιά σας -
γι' αυτό δωροδόκησαν τους ισχυρούς Σπαρτιάτες,
που κι αυτοί παραδόπιστοι και πάντα μεγάλες
κάνουν προς τους ξένους απάτες
αδιάντροπα την Ειρήνη την έδιωξαν
και τον πόλεμο άρπαξαν.
Έτσι, για κέρδος, τους γεωργούς τους συμφόριασαν,
αφού τα καράβια σας που πήγαν στα μέρη τους
να πάρουν εκδίκηση
των αγαθών γεωργών τα σύκα κατάτρωγαν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Δίκαια έκαναν. Και μένα αφού τη συκιά μου
εκείνοι την εκοψαν...

ΧΟΡΟΣ

Δίκαιο ήταν, μα το Δία. Και σε μένα ρίξαν πέτρες,
τις κυψέλες μου χάλασαν, εκατό κιλάκια μέλι.

ΕΡΜΗΣ

Κι έπειτα ο λαός απ' τα χωράφια που έτρεξε και
μπήκε στα τείχη,
την κοροϊδία που έπεφτε δεν τη έβλεπε
κι αφού λείπαν τα σύκα και σταφύλια δεν είχαν
βλακοστράφηκε όλος στους πολιτικούς, που το ξέρουν
οι φτωχοί δεν μπορούν και δεν έχουν ψωμί –
και με φωνές σαν δικράνες τη θεά μας την
έδιωχναν – που από αγάπη για τη γη της
μόνη της ερχόταν
και όσους από τους σύμμαχους ήταν γεροί και χορτάτοι
σε δίκες τους έσερναν
ότι τάχα συμφωνούσαν στου Βρασίδα τα σχέδια.
Κι ύστερα εσείς σαν σκυλιά τους δαγκώνατε
διότι η πόλη φοβοκίτρινη και άπραγη
τις κατηγορίες που κάποιος αμόλαγε, όλες,
με χαρά τις κατάπινε.
Και οι σύμμαχοι βλέποντας τι χτύπημα πάθαιναν,
με χρυσάφι το στόμα των κατηγορών βούλωναν
και τους έφτιαχναν πλούσιους

και η χώρα ρημάζοντας κι εσείς πέρα βρέχει.

Κι όλων ο φταίχτης ο δερματέμπορας ήταν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Αχ πάψε, πάψε αφέντη Ερμή. Μη λες.

Ας τον στον Άδη τώρα που είναι,

δεν είναι με μας πια - σε σένα ανήκει

και που λες ότι ήταν και πανούργος - σαν ζούσε -

και φαφλατάς καταδότης και ταραξίας κι αρπάχτρας,

όλα τα λες σε δικό σου ενάντια.

Γιατί σιωπάς όμως σεβάσμια Ειρήνη, πες.

ΕΡΜΗΣ

Στους θεατές δεν μιλάει.

Τα έχει μαζί τους για τα δεινά που της έκαναν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Δυο λέξεις να πει μόνο. Σε σένα.

ΕΡΜΗΣ

Πες μου τι σκέφτεσαι γι' αυτούς, αγαπημένη.

Έλα του πολέμου η άσπονδη. Έλα. Ακούω.

(Ο Ερμής σκύβει στο αυτί της Ειρήνης και μιλά και ακούει)

Αυτό; Το κατάλαβα!

Ακούστε γιατί σας έχει παράπονο.

Ήρθε, λέει, μετά απ' την Πύλο, από μόνη της ήρθε

και έφερε κιβώτιο γεμάτο συνθήκες

και σεις τη χουγιάξατε!

Τρεις φορές τη χουγιάξατε στην Εκκλησία του Δήμου.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Σφάλαμε. Συγνώμη.

Τότε το νου μας τομάρια τον τύλιγαν.

ΕΡΜΗΣ

Ακούστε να πω και κάτι που ρώτησε.

Ποιος ήταν στην πόλη δηλωμένος εχθρός της

και ποιος ήταν φίλος της

και τέλος να μπει στον πόλεμο βιάζονταν;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Φίλος της για καιρό ήταν ο Κλεώνυμος!

ΕΡΜΗΣ

Και στον πόλεμο πως κάνει;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Καλό παλικάρι, μα όχι και τόσο σαν τον πατέρα του.

Μόλις τον καλέσουν του πέφτουν τα όπλα του, πλαφ!

ΕΡΜΗΣ

Και τώρα να σας πω τι ρωτούσε προ ολίγου.

Στην Πνύκα λέει τώρα ποιος κρατάει το βήμα;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Ο Υπέρβολος διευθύνει.

(Η Ειρήνη μόλις άκουσε αποστρέφεται)

Ε, συ. Τι κάνεις; Γιατί στρέφεις το κεφάλι;

ΕΡΜΗΣ

Αποστρέφεται το δήμο.

Αηδίασε που διάλεξε αυτόν για προστάτη.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Μα δεν θα τον έχουμε προστάτη καθόλου.

Δεν είχαμε, απλά, επίτροπο τώρα.

Ο δήμος ήταν γυμνός.

Στη γύμνια μας επάνω τον ζωστήκαμε!

ΕΡΜΗΣ

Πως θα προκόψει η πόλη με τέτοια; Έτσι ρωτά.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Θα αποφασίζουμε καλύτερα πες της.

ΕΡΜΗΣ

Με ποιον τρόπο;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Λυχναράς είναι αυτός. Στο σκοτάδι ως τώρα.

Τα ψηλαφούσαμε μόνο.

Τώρα όμως όλα στο φως θα τα βλέπουμε.

ΕΡΜΗΣ

Ω! Ω! Τι μου λέει άλλο να ρωτήσω!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Τι;

ΕΡΜΗΣ

Πολλά! Και κείνα που άφησε τότε που έφυγε!

Και πρώτα για το Σοφοκλή, ρωτάει τι κάνει.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Καλά είναι πες. Έπαθε όμως κάτι παράδοξο.

ΕΡΜΗΣ

Τι;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Από Σοφοκλής καταντάς Σιμωνίδης!

ΕΡΜΗΣ

Σιμωνίδης, πως;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Γέρος αν και είναι και ετοιμόρροπος
όμως για το κέρδος κολυμπάει στην ψάθα.

ΕΡΜΗΣ

Ο Κρατίνος, λέει, ο σοφός, ζει;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Πέθανε όταν μπήκαν οι Λάκωνες!

ΕΡΜΗΣ

Τι έπαθε, ρωτάει.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Τι; Του έσπασαν το πιθάρι γεμάτο κρασί
κι η καρδιά του δεν άντεξε. Έπαθε συγκοπή.

Και τόσα άλλα πράγματα γίναν στην πόλη!
Γι' αυτό θεά Δέσποινα, ποτέ δεν θα σ' αφήσουμε.

ΕΡΜΗΣ

Έλα τώρα, αφού είναι έτσι,
πάρε την Οπώρα γυναίκα σου κι άντε,
στα χωράφια μαζί της, και ζούπα την
να σου κάνει κρασί.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Έλα καλή μου να σε βάλω στο στόμα μου. Τι λες αφέντη
Ερμή, θα με πείραζε λες
που καιρό δεν δοκίμασα;

ΕΡΜΗΣ

Καταπιές χαμομήλι από πάνω κι εντάξει.
Γρήγορα τώρα πάρε και τη Θεωρία
να την πας στη Βουλή - εκεί ήταν πρώτα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Καλότυχη Βουλή, ποιος στη χάρη σου τώρα!
Τρεις μέρες θα ρουφάς βρασμένο πατσά
και θα τρως τα κοψίδια.
Φίλε Ερμή Χαίρε. Σ' αφήνω.

ΕΡΜΗΣ

Κι εσύ άνθρωπέ μου, με το καλό να πας και μη με λησμόνει.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Σκάθαρε. Έλα. Θα πετάξουμε πίσω στο σπίτι.

ΕΡΜΗΣ

Δεν είναι εδώ, φίλε μου.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Που πήγε;

ΕΡΜΗΣ

Στου Δία το άρμα. Κουβαλά τ' αστραπόβροντα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Και από πού θα βρίσκει να τρώει ο δύστυχος!

ΕΡΜΗΣ

Θα τρώει του Γανυμήδη την αμβροσία.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Και στη γη; Πως θα κατέβω;

ΕΡΜΗΣ

Έλα εντάξει, με τις θεές θα κατέβεις.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Ελάτε κορίτσια! Μαζί μου και γρήγορα.

Πολλοί σας ποθούν και σας προσμένουν οι έρμοι...

(Ο Τρυγαίος με την Οπώρα και τη Θεωρία φεύγουν)

ΧΟΡΟΣ

Πήγαινε στο καλό.

Και μεις όσα σύνεργα για το ξέθαμα είχαμε
στους βοηθούς θα τα δώσουμε φύλαξη να 'χουν,
γιατί πλήθος κλεφτάδες – και αυτό συνήθεια έγινε –
τριγυρνούν στις σκηνές και ψάχνουν σκυμμένοι
να αρπάξουν τα πάντα.

Να τα φυλάτε καλά.

Τώρα θ' ανοίξουμε δρόμο στη γλώσσα
να ξεφορτώσει ο νους στους θεατές όσα έχει.
Όποιος συγγραφέας κωμωδίας βγει στο κοινό
και παινεύεται μόνος του, με τον τρόπο αυτόν,
να τον χτυπούν οι ραβδούχοι.

Εάν όμως πρέπει – και δίκαιο είναι – κόρη του Δία
να τιμήσει κανείς του είδους τον άριστο,
άξιος τότε επαίνου μεγάλου
είναι ο δικός μας ο δάσκαλος μόνο.

Πρώτα που είναι αυτός που σταμάτησε
τα αστεία για ψείρες, και για ρούχα κουρέλια
και για Ηρακλείδες αχόρταγους

που όλο και ζύμωναν και όλο πεινούσαν
και τους δούλους κατάργησε,
στη σκηνή ολοένα που έβγαιναν κλαίγοντας
και συνέχεια το 'σκάσαν και έτρωγαν ξύλο
για το λόγο και μόνο ένας άλλος τους σύνδουλος
απ' το ξύλο να πάρει αφορμή να ρωτήσει
κάνοντας πλάκα

"αχ αχ καημένε! το δέρμα σου έπαθε;
μήπως και όρμησε στη ράχη σου βούρδουλας
γερός γουρουνόπετσος και σ' τη χαράκωσε όλην;"
Τέτοιες κρυάδες χοντράδες και βρώμικα αστεία
τα έβγαλε κι έκανε τέχνη μεγάλη
σαν τεράστιο πύργο – με λόγια ωραία
και γερούς στοχασμούς και επιπέδου αστεία.
Ούτε γυναίκα κορόιδεψε, ούτε ανθρωπάκια,
αλλά με ηράκλεια οργή στους μεγάλους ριχνόταν
μέσα από βρώμες βαριές τομαριών κι απειλές βορβορόψυχες.
Και πρώτα απ' όλα στον Καρχαρόδοντα ρίχτηκε
που έβγαζαν λάμπεις τα μάτια του Κύννας
και ολόγυρα σκούζαν εκατοκόλακα στόματα
και οι γλώσσες τους γλείφαν
και που είχε φωνή σαν βουή ρεματιάς
και βρώμαγε φώκια και πισινό καμήλας
και τ' απόκρυφά του άπλυτα σαν τη Λάμια.
Τέτοιο τέρας που είδε δεν τον φόβισε,

αλλά για σας πολεμώντας και για τ' άλλα νησιά
ακράτητος ήταν,
γι' αυτό τώρα, δίκαιο υπόψη να τα 'χετε
και να του δώσετε ψήφο για πρώτο βραβείο.
Εξάλλου και άλλοτε που πήρε το πρώτο
δεν τριγυρνούσε στις παλαίστρες σαν άλλους τεκνά
καμακώνοντας
αλλά μάζεψε τα πράγματά του και αμέσως στο σπίτι του πήγε
λίγους λυπώντας, τους πολλούς κατευφραίνοντας
και αυτό που έπρεπε να κάνει έκανε.
Γι' αυτό πρέπει όλοι με το μέρος μου
να 'σαστε - και άντρες και παιδιά -
και οι φαλακροί παρακαλώ
να συντρίξουν στη νίκη μου.
Αν νικήσω εγώ, όλοι θα λένε
"φέρε στο φαλακρό να πιεί
φέρε μεζέ να πάρει,
μη στερείς τον ποιητή τον γενναιότατο
που έχει μέτωπο αντρίκειο και καθαρό.
Μούσα, έλα διώξε τον πόλεμο και με μένα το φίλο σου,
χόρεψε
και τραγούδα για γάμους και γιορτές αθανάτων
και συμπόσια θνητών. Αυτά προστατεύεις.
Κι αν έρθει ο Καρκίνος
να χορέψει με τους γιους του αντίκρυ
μην τον ακούς και μην πας μαζί του

και μάθε πως είναι ορτύκια οικόσιτα, χορευτάδες
χοντρόλαιμοι

και γιδίσιες ακαθαρσίες και σωστοί τσαρλατάνοι.

Ο πατέρας είπε πως το έργο που έγραψε

και παραλίγο θα παιζόταν

πήγε απόβραδο και το 'φαγε γάτα.

Ωραία τραγούδια για τις όμορφες Χάριτες

πρέπει να φτιάχνει ο σοφός ποιητής

σαν χελιδόνι που κελαηδεί ανοιξιάτικα

και να μην ανεβάζει έργο ο Μόρτιμος

ούτε ο Μελάνθιος,

που τη στριγγλιάρα φωνή του την άκουσα

όταν ανέβασαν έργο

τραγουδώντας αυτός κι ο αδερφός του - οι δυο.

Γοργόνες τρισλαίμαργες, ψαροφάγες και Άρπυες

λαγνόγριες άγριες με βρώμικες μασχάλες.

Βγάλε και ρίξε τους στα μούτρα ροχάλα

Μούσα θεά - και έλα μαζί μου και γιόρτασε.

*(Επιστρέφει ο Τρυγαίος με την Οπώρα και τη Θεωρία.
Βγαίνει ένας υπηρέτης)*

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Αχ δύσκολο να 'ρθεις απ' τους θεούς κατευθείαν!

Τα σκέλη μου πιάστηκαν.

Μικροί ήσασταν από πάνω που έβλεπα
τιποτένιοι φαινόσασταν,
από κοντά που σας βλέπω, πιο τιποτένιοι.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Γύρισες αφέντη;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Έτσι άκουσα...

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Τι έπαθες;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Τα πόδια μου πόνεσαν, μεγάλος ο δρόμος.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Πες μου αφέντη...

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Το ποιο;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Είδες πουθενά στον αέρα άλλον εκτός από σένα;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Όχι. Μόνο δυο τρεις διθυραμβοπλόκες ψυχές.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Τι έφτιαχναν;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Πετούσαν και μάζευαν στιχάκια γεμάτα φως, αέρα, ήχο.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Αληθεύει που λένε ότι γίνεται αστέρι όποιος πεθάνει;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Αληθεύει.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Και τώρα εκεί ποιος είναι άστρο;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Ο Ίωνας ο Χίος, που έγραψε εδώ το "Αυγερινός"
κι εκεί μόλις πήγε Αυγερινό τον φώναζαν.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Και τα άστρα που καίγονταν τρέχοντας τι είναι;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Πλούσια άστρα επιστρέφουν από δείπνο

και κρατούν φαναράκια και μέσα έχουν φωτιά.

Πάρε όμως τώρα τούτη την Οπώρα και πήγαινε μέσα

και γέμισε νερό τη λεκάνη

και στρώσε γι' αυτήν και για μένα

κρεβάτι - και καν' τα και έλα.

Εγώ στο μεταξύ θα πάω στη Βουλή τη Θεωρία και θα 'ρθω.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Από πού τις πήρες αφέντη;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Από πού; Από τον Ουρανό.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Αν και οι θεοί πορνοβοσκούν σαν θνητοί δεν αξίζουν
πεντάρα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Όχι, αλλά κάποιοι κι εκεί ζουν από τέτοια πράγματα.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Πάμε τώρα. Έλα.

Πες όμως αφέντη, τι να της δώσω να φάει;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Τίποτε. Ούτε ψωμί ούτε φαΐ θα θελήσει.

Συνήθισε εκεί να τρώει αμβροσία.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Να της δώσω και εδώ κάτι να φάει..

(Ο Οικέτης με την Οπώρα μπαίνουν μέσα)

ΧΟΡΟΣ

Καλότυχος ο γέρος!

Όσα είδε τότε εκεί τώρα εδώ θα τα χαρεί.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Κι αν με δείτε σαν γαμπρός να λάμπω τι θα πείτε;

ΧΟΡΟΣ

Καλότυχος θα είσαι γέρο

λαμπρός μες στο ξανάνιωμα

με μύρα αλειμμένος.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Κι όταν την χαϊδεύω;

ΧΟΡΟΣ

Τύφλα να 'χουν όλες οι στροφές του Καρκίνου.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Αδίκαια τάχα, που σε
σκάθαρο καβάλα τους Έλληνες έσωσα – και
τώρα πάνε στα χωράφια τους ακίνδυνα όλοι
κι άφοβα πήδημα και ύπνο.

(Ξαναβγαίνει ο Οικέτης)

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Αφέντη η κόρη λούστηκε κι άστραψε
και ψήθηκε η πίτα,
τα σουσαμόψωμα ζυμώνονται και όλα
τα άλλα είναι έτοιμα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Έλα τώρα να πάμε τη Θεωρία στη Βουλή
να την παραδώσουμε όπως πρέπει.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Αυτήν; Τι λες; Αυτή είναι η Θεωρία
που τότε μεθυσμένοι στη Βραυρώνα τη βαρούσαμε;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Αυτή είναι. Και δύσκολα την έπιασα.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Ω αφέντη! Κοίτα τι όμορφη είναι!

(Ο Τρυγαίος προς τους θεατές)

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Εντάξει. Ποιος από σας είναι τίμιος τώρα
να την πάρει να την πάει στη Βουλή και μάλιστα ανέγγιχτη;

Ε, συ! Τι κάνεις κύκλους με το χέρι σου;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Στήνω αντίσκηνο στα Ισθμια να μπω μέσα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Λοιπόν; Ποιος θα τη φυλάξει; Έλα κορίτσι μου.

Θα σε πάρω να σε βάλω ανάμεσα τώρα.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Εκείνος αφέντη εκεί κάνει νόημα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Ποιος;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Ποιος; Ο Αριφάδης! Παρακαλά να την πας.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Μα καημένε αυτός...

Θα γονατίσει μπροστά της θα της πιεί το ζουμί.

Έλα κόρη μου. Βγάλε ακούμπα τα ρούχα σου κάτω. Έτσι.

Βουλή και Πρυτάνεις! Θαυμάστε τη Θεωρία!

Κοιτάξτε αγαθά που σας φέρνω ωραία!

Δείτε πόσο όμορφη είναι!

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Και θερμή!

Η πυροστιά της Βουλής ήταν εκεί

πριν απ' τον πόλεμο.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Κι από αύριο κιόλας μπορείτε να κάνετε

αγώνες μαζί της.

Πάλι κατάχαμα, από πίσω στα τέσσερα

ή πλάγια πέφτοντας ή και στα γόνατα

και παγκράτιο ακόμα και αλειμμένο με λάδι,

να χτυπάτε τρυπάτε με μπουνιές χωσίματα

και την τρίτη τη μέρα ιπποδρομία θα κάνετε

και άλογο θα καταλκεύει. Το άλογο τ' άλλο

και τα άρματα το ένα πάνω στο άλλο
ανάσκελα φυσώντας και λαχάνιασμα σμίγοντας
και άλλοι στις στροφές θα κείνται
καβαλάρηδες ξέπνοοι.
Δεχθείτε ω Πρυτάνεις τη Θεωρία!

*(Την παραδίνει στον Πρύτανη που κάθεται επίσημα μπροστά.
Αυτός την παίρνει και την τακτοποιεί δίπλα του)*

Κοιτάξτε τι πρόθυμα την πήρε ο Πρύτανης!
Αν έλεγα παρ' την, χωρίς κέρδος όμως,
δεν θα την έπαιρνες.
Θα προφασιζόσουν τάχα ημέρα αργίας.

ΧΟΡΟΣ

Πόσο χρήσιμος είναι
για όλον τον κόσμο
ο τέτοιος ο άνθρωπος!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Σαν την τρυγάτε θα καταλάβετε καλύτερα ποιος είμαι.

ΧΟΡΟΣ

Και τώρα το δείχνεις.
Φάνηκες και είσαι – για όλους σωτήρας.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Θα δεις όταν πιείς το γιοματάρι κρασάκι της.

ΧΟΡΟΣ

Μετά απ' τους θεούς θα σ' έχουμε πρώτο.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Πολλά αξίζω εγώ ο Αθωνίτης Τρυγαίος.

Τους γεωργούς και τους δημότες

απ' τα φυσικά τους απάλλαξα

και τον Υπέρβολο στρίμωξα.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Τι θα κάνουμε τώρα εμείς;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Τι άλλο; Θα καθιερώσουμε γιορτή για τη θεά

βράζοντας στις χύτρες διάφορους σπόρους.

ΧΟΡΟΣ

Στις χύτρες, όπως για τον γκρινιάρη τον Ερμάκο;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Τι να κάνουμε τότε; Θέλετε να σφάξουμε βόδι;

ΧΟΡΟΣ

Βόδι; Όχι! Να μη χρειαστεί βο(δ)ήθεια!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Τότε γουρούνα παχιά και μεγάλη;

ΧΟΡΟΣ

Όχι. Όχι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Γιατί;

ΧΟΡΟΣ

Του Θεαγένη η γουρουνίλα θα γεμίσει τον τόπο.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Τι άλλο τότε;

ΧΟΡΟΣ

Αρνί.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Αρνί;

ΧΟΡΟΣ

Ναι, μα το Δία!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Ναι, αλλά τούτη η λέξη είναι Αθηναϊκή.

ΧΟΡΟΣ

Γι' αυτό ακριβώς! Όταν στην Εκκλησία του Δήμου
κάποιος μας λέει να χωθούμε σε πόλεμο
οι πολίτες φοβισμένοι θα λεν αθηναϊκά
... αρνι-έμαι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Καλά το λες.

ΧΟΡΟΣ

Και να 'ναι μαλακοί ως προς τα άλλα.
Αρνάκια αθώα μεταξύ τους να είναι
και πιο αρνιά να 'ναι στους συμμάχους ακόμα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Εμπρός τώρα, έλα. Το πρόβατο βρες
κι εγώ το βωμό, να το ψήσουμε.

ΧΟΡΟΣ

Όλα που θέλει ο θεός και φέρνει η τύχη

γίνονται όλα και το ένα με τ' άλλο
στην ώρα τους έρχονται.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Εντάξει είναι. Κι ο βωμός είν' απέξω.

ΧΟΡΟΣ

Γρήγορα τώρα όσο το θείο αγέρι κρατά
μακριά μας τον πόλεμο.
Τώρα ο θεός φανερά το καλό μας χαρίζει.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Έτοιμο το κριθάλευρο, το στεφάνι κι η μάχαιρα.
Η φωτιά περιμένει, το πρόβατο λείπει.

ΧΟΡΟΣ

Άντε κουνηθείτε άντε
ο Χαίρης θα σας δει
και θα έρθει να παίξει φλογέρα ακάλεστος
κι έπειτα βέβαια αφού θα φυσά και θα κοπιάζει,
φαΐ θα του δώσετε.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Έλα. Το αγίασμα πάρε και τη λεκάνη τα πρόσφορα
και φέρε γύρω γύρω το βωμό. Ξεκίνα από τα δεξιά.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Αμέσως, εντάξει. Πες κι άλλο. Τελείωσα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Φέρε το δαδί, στο νερό θα το σβήσω.

Κάνε γρήγορα. Φέρε τα κριθάλευρα

και πλύσου κι εσύ.

Πάρε τη λεκάνη και ρίχνε στους θεατές τα κριθάλευρα.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Ρίχνω.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Έριξες τώρα;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Όσοι είναι και βλέπουν όλοι τους πήραν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Οι γυναίκες δεν πήραν...

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Θα τους δώσουν το βράδυ οι άντρες τους.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Το ράντισμα τώρα. Ποιος είναι εδώ;
Που είναι επιτέλους εδώ η αφρόκρεμα;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Φέρε σ' αυτούς. Αφρόκρεμα είναι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Αυτούς λες αφρόκρεμα;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Δεν είναι; Τόσο τους καταβρέχουμε και ακούνητοι μένουν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Τις ευχές και τα κριθάλευρα γρήγορα.

ΧΟΡΟΣ

Ευχόμαστε τώρα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Σεμνή αρχόντισσα θεά

Σεβάσμια Ειρήνη

προστάτρια γάμων και χορών,

τη θυσία μας δέξου.

ΧΟΡΟΣ

Δέξου τη θυσία ω πολυτίμητη θεά
και μην κάνεις ό,τι κι οι μοιχευόμενες κάνουν,
που ανοίγουν κρυφά την εξώπορτα ψάχνοντας
και σκύβουν σκοτώνοντας
και μόλις δει κάποιος τραβιούνται
και ξανασκύβουν σαν φύγει.
Μην κάνεις έτσι κι εσύ, ω θεά!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Δείξου στους ερασιτές σου
ολόκληρη δώσου
που λιώνουμε για σένα,
δεκατρία χρονάκια,
λύσε τις ταραχές και τις μάχες
να σε λέμε Λυσιμάχη,
σταμάτα μας τις γκρίνιες που εφευρίσκουμε συνεχώς
που ξεφωνίζουμε ο ένας στον άλλον.
Ανακάτεψε τους Έλληνες όλους
πάλι απ' την αρχή
σε φιλίας χυλό, και το νου τους
με πραότητα σμίξ' τον και άφεση,
και να γεμίσει η αγορά ω θεά, μ' αγαθά
και σκόρδα και σύκα και μήλα και ρόδια κι αγγούρια
και κάπες μικρές για τους δούλους.

Και κάνε να δούμε τους Βοιωτούς
να μας φέρνουν χήνες και πάπιες
και τροχίλους και φάσες
και χέλια παχιά Κωπαΐδας,
και να τρέχουμε εμείς
πατείς με πατώ σε να παίρνουμε
Μόρυχο σπρώχνοντας και Τελέα
και Γλαυκέτη και βάλε
και τους άλλους τους λαίμαργους.
Και να έρθει κι ο Μελάνθιος όταν τελειώσουν
και να βάλει τα κλάματα όπως η
Μήδεια, "χάθηκα χάθηκα...
μου τα πήραν όλα τα κρυμμένα στα σέσκουλα".
Και ολόγυρα όλοι να ακούν και να χαίρονται.
Αυτά που του ζητούμε πολυτίμητη δος τα μας.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Πιάσε το μαχαίρι και σφάξε τ' αρνί για θυσία.
Καν' το μερίδες.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Δεν κάνει να σφάξουμε.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Τι; Γιατί;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Δεν της αρέσουν οι σφαγές της Ειρήνης

ούτε ο βωμός της ματώνεται.

Παρ' το μέσα, εκεί να γίνει η θυσία,

και κόψε τα μπουτάκια του ωραία, και φερ' τα.

Έτσι και το πρόβατο στο χορηγό απομένει.

*(Ο οικέτης παίρνει μέσα το αρνί για σφαγή. Ο Τρυγαίος θα
ανάψει φωτιά)*

ΧΟΡΟΣ

Στην πόρτα να είσαι – να μένεις

και τις σχίζες να βάζεις να καίς

και όλα όσα πρέπει να τα κάνεις με τάξη.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Δεν σου φαίνεται ότι βάζω τις σχίζες σαν μάντης;

ΧΟΡΟΣ

Έτσι ακριβώς, δεν διαφέρεις σε τίποτα από τους έμπειρους.

Όλα τα κάνεις, όλα που πρέπει ο μυαλωμένος να σκέφτεται

προκομμένα, και με τόλμη.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Η σχίζα άναψε, ο Στιλβίδης ζηλεύει.

Και θα φέρω εγώ το τραπέζι, δεν θέλω βοήθεια.

ΧΟΡΟΣ

Ποιος δεν θα παίνευε άνθρωπο τέτοιο
που ζεύτηκε κι έσωσε την ιερή μας την πόλη;
Οι πάντες και για πάντα
θα σε ζηλεύουν Τρυγαίε.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Οι μερίδες έτοιμες. Στα κάρβουνα τώρα ψήνονται.
Εγώ θα ξαναμπώ για λιχουδιές και εντόσθια.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Θα τα φροντίσω εγώ, μα θα 'πρεπε να 'σαι εδώ.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Εδώ είμαι. Έφτασα. Άργησα μήπως;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Ψήσ' τα καλά. Βλέπω και κάποιος φτάνει
φορώντας στεφάνι! Ποιος είναι;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Αγύρτης μου μοιάζει, μάντης θα είναι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Όχι. Δεν είναι. Είναι ο Ιεροκλής από τον Ωρεό.

Ο χρησμολόγος.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Τι θα μας πει τάχα;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Για τη θυσία θα πει, θα μας μαλώσει.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Όχι. Η τσίκνα του μύρισε και ήρθε.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Κάνε πως δεν τον βλέπουμε.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Έτσι πρέπει. Εντάξει.

(Μπαίνει ο χρησμολόγος Ιεροκλής)

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Τι θυσία είναι αυτή και για ποιον;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Ψήνε εσύ και σιωπή. Και μην απλώνεις στο νεφρό!

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Για ποιον η θυσία; Δεν θα μου πείτε;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Στάζει η ουρά του καλά;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Στάζει καλά, ω σεβάσμια φίλη Ειρήνη.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Κάνε αρχή απ' τη θεά και δώσ' μου και μένα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Πρώτα να ψηθεί.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Κοίτα τούτα, είναι ψημένα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Όποιος και να 'σαι πολύ ανακατεύεσαι.

Κόβε τις μερίδες εσύ. Που είναι τραπέζι;

Φέρε και κρασί για τη σπονδή.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Η γλώσσα πάει χωριστά.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Το ξέρουμε πως πάει. Εσύ ξέρεις κάτι;

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Αν το πεις.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Μη μας μιλάς. Θυσιάζουμε στην Ειρήνη.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Άμυαλοι θνητοί και δύστυχοι! Ω!...

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Ό,τι λες, στο κεφάλι σου να πέσει!

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Που άμυαλα κάνετε ειρήνη, μη ακούγοντας θεούς,
με μαΐμουδοπονηρέματα...

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Μπου... χα... χα!

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Γιατί γελάς;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Μου άρεσε τα μαϊμουδοπονηρέματα!!

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Και χαζοπούλια, που εμπιστεύεστε
στις αλεπούδες τις πονηρές και μπαμπέσες...

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Μπα που ν' ανάψει το πλεμόνι σου
σαν τούτη τη φωτιά!

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Αν οι Νύμφες δεν γελούσαν το Βάκης
και ο Βάκης τους θνητούς
και μήτε πάλι το Βάκη οι Νύμφες..

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Κακόχρονο θα 'χεις αν δεν πάψεις να βασίζεις...

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Δεν ήταν θέληση θεών να λύσουμε την Ειρήνη...
Έπρεπε πρώτα...

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Αλάτισε παιδί μου τούτα τα κοψίδια.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Δεν θέλουν οι Μακάριοι να λήξει το κακό
πριν ζευγαρώσει με πρόβατο λύκος.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Και πως βρε κατάρατε θα πηδηχτούν
λύκος με πρόβατο; Μπορεί;

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Όσο η βρωμούσα φεύγοντας βρωμάει
και η σκύλα τα κουτάβια της τα γεννάει τυφλά
απ' τη βιασύνη της...
δεν έπρεπε να κλείσετε ειρήνη.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Τι έπρεπε τότε; Να πολεμάμε συνέχεια
μέχρι να δούμε ποιος από τους δυο μας κλαίει περισσότερο;
Ή να βρούμε τρόπο να γίνουμε αφέντες στην Ελλάδα
κι εκείνοι κι εμείς, αφού το μπορούμε;

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Ο κάβουρας πάντα στραβά θα βαδίζει...

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Έτσι που έγινε δεν θα τρως άλλο στο Πρυτανείο.

Ούτε πέραση θα 'χεις.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Το καβούκι του αχινού δεν το λειαίνεις...

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Δεν θα πάψεις να εξαπατάς τους Αθηναίους;

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Σύμφωνα με ποιο χρησμό κάνατε τη θυσία;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Με τον όμορφο εκείνο χρησμό του Ομήρου:

"αφού του πολέμου τα σύννεφα τα 'διωξαν

κάναν ειρήνη και ανάψαν βωμό

κι αφού τα μπούτια ψήθηκαν

και χόρτασαν εντόσθια

γέμισαν τα ποτήρια και έκαναν σπονδές.

Κι εγώ τα κανόνιζα – και κανένας δεν έδινε

στο χρησμολόγο ποτήρι".

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Δεν τα ξέρω αυτά. Δεν τα είπε η Σίβυλλα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Ο σοφός ο Όμηρος πανέξυπνα το είπε.

"Άμυαλος κι ανόσιος και άσπιτος είναι εκείνος,
που η ψυχή του αγαπά εμφύλιο πόλεμο".

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Σκέψου μήπως σε γελάσει με δόλο
και σ' αρπάξει το γεράκι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Φύλαγε εσύ τα εντόσθια παιδί μου.

Τα απειλεί ο χρησμός του.

Και φέρε κρασί για τις σπονδές και μεζέδες.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Αν σας αρέσουν οι σπονδές, δώστε μου να ... ρίξω και τη
δική μου...

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Σπονδή ! Σπονδή !

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Κάνε και για μένα και δώσ' μου μερίδα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Δεν το θέλουν ακόμα οι μακάριοι θεοί.
Εμείς τις σπονδές κι εσύ ξεφορτώσου μας.

Έτσι ζητούν.

Ω σεβάσμια Ειρήνη, μείνε μαζί μας για πάντα!

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Δώσε μου τη γλώσσα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Φάε τη δική σου και φύγε.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Σπονδή!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Μαζί με τη σπονδή πάρε και τούτη γρήγορα.

(Τον βαράει)

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Δεν θα μου δώσει κανέννας εντόσθια;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Δεν κάνει να δώσουμε πριν ζευγαρώσει λύκος μ' αρνί.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Σας παρακαλώ στα γόνατα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Άδικα ικετεύεις φιλαράκο.

Το καβούκι του αχινού δεν το λειαίνεις.

Ελάτε οι θεατές εδώ στα εντόσθια.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Εγώ ; Τι να φάω;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Τη Σίβυλλα φάε.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Α! Μα τη Γη! Δεν θα τα φάτε μόνοι σας!

Στη μέση είναι για όλους. Θ' αρπάξω.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Παιδί χτύπα, χτύπα το Βάκη.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

Επικαλούμαι μάρτυρες!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Κι εγώ. Γιατί είσαι λαίμαργος και αγύρτης!
Χτύπα τον παιδί μου και κράτα μακριά τον αλαζόνα.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Χτύπα τον εσύ. Εγώ θα τον ξεφλουδίσω,
θα του βγάλω τις προβιές
που τόσα χρόνια μας γελούσε και τις έπαιρνε.
Βγάλε την προβιά με ψευτομάντη.
Να το κοράκι πως ήρθε απ' τον Ωρεό!
Εαναπέτα στο Ελύμνιο γρήγορα!

(Ο οικέτης "ξέντυσε" το χρησμολόγο - αυτός έφυγε!)

ΧΟΡΟΣ

Χαίρομαι. Χαίρομαι.
Τέρμα το κράνος,
το τυρί, τα κρεμμύδια!
Δεν μ' αρέσουν οι μάχες
μ' αρέσει το τζάκι
με φίλους, με άντρες
και τα ξύλα να καίνε
καλοκαίρι που τα μάζεψα
καλοκομμένα

και να ψήσω στραγάλια

και γλυκά βαλανίδια

και με τη δούλα να πάω

όσο λούζεται η κυρά.

Το πιο καλό είναι η σπορά να τελειώσει
ο ουρανός να ποτίζει και να πεις σ' ένα γείτονα

"Βρε Κωμαρχίδη, τι κάνουμε τώρα;"

Αφού ο θεός τα φέρνει καλά, θέλω να πω.

Βράσε γυναίκα τρεις κούπες φασόλια

βάλε και στάρι και φέρε και σύκα

και να πάει η δούλα να πει στο Μανή

να 'ρθει απ' το αμπέλι.

Ούτε βλαστολόγημα ούτε βωλοκόπημα

γίνεται σήμερα - λάσπη το χώμα.

Κι από μέσα να φέρει κάποιος την τσίχλα

και τους σπίνους τους δυο.

Και πρωτόγαλα είχα και λαγοκόμματα τέσσερα

εκτός κι αν τ' απόβραδο μπήκε η γάτα

και πήρε το ένα

γιατί άκουσα θόρυβο και φασαρία. Δεν ξέρω.

Φέρε τα τρία απ' τα τέσσερα, άντε,

και δώσε το άλλο στον πατέρα, το τέταρτο.

Και ζήτα από τον Αισχινάδη καρπισμένες μυρσίνες

και πες στο Χαρινάδη - από εκεί θα περάσεις -

να έρθει να πιεί μαζί μας

μια που του θεού η χάρη
το κρασί το πέτυχε.
Όταν ο τζίτζικας
το γλυκοτράγουδο λαλεί
χαίρομαι κι αποχαζεύω
τα λημνώτικα αμπέλια μου
που γλυκωρίμασαν
- είναι ράτσα πρώιμη -
και τα σύκα να φουσκώσουν
κι όταν γίνουν μέλι γλύκα
τα ζουπώ στο στόμα μου
και πίνω θυμαρόμελο μετά
και τα ανακατεύω.
Κατακαλόκαιρο έτσι
μ' αρέσουν οι ξάπλες
παρά το θεομίσητο στρατηγό μας να βλέπω
με τρία λοφία κι ολοκόκκινη χλαίνη
που καμαρώνοντας λέει "η μπογιά είναι απ' τις Σάρδεις"
κι αν πάει να μπει στη μάχη φορώντας την
κατακόκκινος γίνεται απ' το φόβο κι ο ίδιος
και πρώτος, το σκάζει το λειρί του κουνώντας
σαν αλογόκόκκορας - κι εγώ μένω στην παγίδα.
Και ύστερα στο γυρισμό τα ακάμωτα κάνουν
κι άλλους μας στρατολογούν - μα άλλους
γραφοσβήνουν και δυο και τρεις φορές

... και όλο "αύριο ξεκινάμε".

Και κάποιος που δεν το ήξερε πως πάει για
εκστρατεία - δεν φρόντισε για τρόφιμα -
και ύστερα μπροστά στη Στήλη του Πανδίονα
βλέπει το όνομά του και ανάστατος ορμά
και αρχίζει να κοιτάει γύρω του άγρια.

Τέτοια μας κάνουν εμάς τους αγρότες
- στους αστούς κάνουν τα λιγότερα - αυτοί οι
ριψάσπιδες για θεούς και θνητούς.

Κι αν θέλει ο θεός, λόγο θα δώσουν
που πολύ με αδίκησαν.

Κάνουν τα λιοντάρια στην πόλη
αλλά στη μάχη είναι αλεπούδες.

*(Φτάνει ένας με δρεπάνια και κάδους. Είναι ο
δρεπανουργός. Μετά ακολουθούν κι άλλοι επαγγελματίες)*

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Πω πω! Τι κόσμος στο γάμο μου πλάκωσε!
Έλα! Σκούπισε τα τραπέζια με τα λοφία
του κράνους - άχρηστα είναι
και ύστερα άπλωσε πάνω τις τσίχλες
και πίτες και λαγούς και φραντζόλες.

ΔΡΕΠΑΝΟΥΡΓΟΣ

Που είναι ο Τρυγαίος;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Ετοιμάζω τις τσίχλες.

ΔΡΕΠΑΝΟΥΡΓΟΣ

Τρυγαίε μου, φίλιτατε,

τι καλά έκανες που έφερες την Ειρήνη,
γιατί κανείς μέχρι τώρα δρεπάνι δεν έπαιρνε

- και τζάμπα να το 'δυνα -

και τώρα πουλώ χίλιες το ένα

και πεντακόσιες τον κάδο!

Πάρε Τρυγαίε δρεπάνια και κάδους,

πάρε κι αυτά κι ό,τι θέλεις και χάρισμα.

Απ' τα κέρδη σ' τα φέρνω για το γάμο σου δώρο.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Μπράβο καλόπαιδο.

Ας τα και πέρνα στο τραπέζι για φίλημα.

Έρχεται όμως και κάποιος κατσούφης!

Έμπορος όπλων!

ΛΟΦΟΠΟΙΟΣ

Τρυγαίε, με χαντάκωσες!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Τι είναι κακόμοιρε; Λοφοαρρώστια σε βάρεσε;

ΛΟΦΟΠΟΙΙΟΣ

Μου χάλασες το επάγγελμα, μου πήρες το βιος
και τουτουνού κι εκείνου του κονταρά, κι αυτουνού.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Τι να σου δώσω γι' αυτά τα λοφία;

ΛΟΦΟΠΟΙΙΟΣ

Τι δίνεις εσύ;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Τι δίνω; Νιτρέπομαι.

Επειδή όμως το πιάσιμό τους πάνω στο κράνος

έχει ψιλοδουλειά,

σου δίνω μια τσαπέλα σύκα.

Τις θέλω αυτές τις φούντες για τραπεζοσφούγγαρο.

ΛΟΦΟΠΟΙΙΟΣ

Μπες και φέρε την τσαπέλα.

Απ' το τίποτα καλά τα σύκα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Α πα πα! Φύγε! Στ' ανάθεμα φύγε!

Τριχόπτωση έχουν οι φούντες. Μαδούν.

Ούτε για σύκο δεν θα τις έπαιρνα.

ΘΩΡΑΚΟΠΩΛΗΣ

Τι να τον κάνω τούτον το θώρακα
που ταιριάζει σαν δέρμα πάνω στο σώμα!

Δέκα μνες αξίζει.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Να μην ζημιώσεις στο κόστος τον παίρνω.

Καλός για βραδυνό δοχείο.

ΘΩΡΑΚΟΠΩΛΗΣ

Πάψε να βρίξεις τα έργα μου.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Έτσι να τον κρατώ... και τρεις πετρίτσες μαζί μου,
εντάξει;

ΘΩΡΑΚΟΠΩΛΗΣ

Και πως θα σκουπιστείς ρε χωριάταρε;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Από κείνη την τρύπα θα περάσω το χέρι. Και απ' αυτήν.

ΘΩΡΑΚΟΠΩΛΗΣ

Και απ' τις δύο βρε;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Βέβαια. Να μην τη βουλώσω τη μία
και μου πουν καταργώ κωπηλάτες.

ΘΩΡΑΚΟΠΩΛΗΣ

Καθιστός βρε θα χρησιμοποιείς θώρακα δέκα μνων;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Γιατί όχι; Για πόσο νομίζεις
θα πουλούσα τον πισινό μου;

ΘΩΡΑΚΟΠΟΙΟΣ

Έλα, άντε, φέρε τα χρήματα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Αχ αχ άτυχε! Κρίμα! Με τρυπάει εδώ να!

Στον κόκκυγα πάνω.

Παρ' τον και φύγε. Δεν αγοράζω.

ΣΑΛΠΙΓΓΟΠΟΙΟΣ

Και τούτη τη σάλπιγγα τι να την κάνω;

Μου στοίχισε εξήντα δραχμές.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Χύσε μέσα της μολύβι.

Βάλε κι από πάνω βέργα μακρουλή..

θα φτιάξεις συντριβάνι.

ΣΑΛΠΙΓΓΟΠΟΙΟΣ

Με κοροϊδεύεις;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Άκου μια άλλη συμβουλή.

Χύσε μέσα το μολύβι, όπως είπα,

κι από εδώ με το σπαγγάκι κρέμα ζυγαριά
να την έχεις στο χωράφι να ζυγίζεις τα σύκα
που δίνεις στους δούλους σου.

ΚΡΑΝΟΠΟΙΟΣ

Βρωμοδαίμονα βρε με χαντάκωσες!

Πόσο ακριβά μου στοίχισαν τούτα τα κράνη,

και τώρα τι να τα κάνω;

Ποιος θα τα πάρει με την Ειρήνη που έφερες;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Να τα πας να τα πουλήσεις στην Αίγυπτο. Άντε.

Είναι καλά να μετρούν το καθάρσιό τους.

ΚΟΝΤΑΡΑΣ

Αλί μας κρανοποιέ! Μεγάλο κακό πάθαμε!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Αυτός δεν έπαθε τίποτα.

ΚΟΝΤΑΡΑΣ

Δεν έπαθε; Τι θα τα κάνει τα κράνη του;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Αν μάθει να βάζει μεγάλα χερούλια
θα τα πουλά ακριβότερα τότε.

ΚΡΑΝΟΠΟΙΟΣ

Πάμε κονταρά να φύγουμε.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Όχι. Εγώ τα κοντάρια αυτουνού τ' αγοράζω.

ΚΟΝΤΑΡΑΣ

Πόσα δίνεις;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Αν κοπούν στα δυο, τα παίρνω για παλούκια.

Δέκα δραχμές τα εκατό.

ΚΟΝΤΑΡΑΣ

Μας κοροϊδεύουν φίλε. Πάμε.

*(Φεύγουν κι αυτοί. Έρχονται δυο παιδάκια, είναι του
Λάμαχου και του Κλεώνυμου)*

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Α, μα το Δία, βγαίνουν και τα παιδάκια των καλεσμένων για
τσίσια

– και να προβάρουν τα τραγούδια που θα πουν στη γιορτή.

Έλα αγοράκι μου. Το τραγουδάκι που θα πεις

στάσου εδώ κοντά μου και πες το.

ΠΑΙΔΙ (ΤΟΥ ΛΑΜΑΧΟΥ)

"Να αρχίσω για άντρες σπουδαίους στα όπλα".

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Πάψε βρε κακόμοιρο να λες για οπλισμένους!

Ειρήνη τώρα έχουμε, δεν ξέρεις;

Γρουσούζικο είσαι.

ΠΑΙΔΙ

"... που όταν βρέθηκε ο ένας στον άλλον ενάντια

χυμούσαν ακράτητοι

και οι ασπίδες χτυπούσαν με τα κοντάρια..."

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Ασπίδες βρε; Πάψε να τις θυμίζεις.

ΠΑΙΔΙ

"... και τότε άκουγες ιαχές και βογγητά..."

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Βογγητά βρε, θα σ' τις βρέξω μα το Δία!

Μη λες για βογγητά και για ασπίδες.

ΠΑΙΔΙ

Τι να πω τότε, πες τι σ' αρέσει.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Ότι μοίραζαν το κρέας το μοσχαρίσιο, και τέτοια.

Ότι έστρωναν τραπέζι με τα καλύτερα φαγιά.

ΠΑΙΔΙ

"... και μοίραζαν τότε κρέας βοδιών
και ξέζευσαν τα άτια που έσταζαν ιδρώτα,
αφού πόλεμο χόρτασαν..."

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Εντάξει. Χόρτασαν πόλεμο και ύστερα έτρωγαν.

Αυτό να τραγουδάς. Αυτό.

Χορτασμένοι ότι έτρωγαν.

ΠΑΙΔΙ

"... και ντύθηκαν πάλι ασπίδες όταν χόρτασαν..."

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Στα αστεία το έκαναν.

ΠΑΙΔΙ

"... και απ' τα κάστρα ξεχύθηκαν
και βοή ξεσηκώθη μεγάλη πολέμου"!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Άντε να χαθείς παλιόπαιδο ...ανόητο!

Κι εσύ και οι μάχες σου! Ποιανού είσαι βρε;

ΠΑΙΔΙ

Εγώ;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Εσύ βέβαια.

ΠΑΙΔΙ

Του Λάμαχου είμαι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Πω πω! Θα έσκαγα αν δεν ήσουν γιος κάποιου
που αγαπάει τον πόλεμο και κλαίει όταν πάει!
Τσακίσου και τράβα να το πεις σε πολεμόχαρους.
Που είναι το αγοράκι του Κλεώνυμου; Έλα.
Τραγούδα κι εσύ κάτι πριν μπεις.
Μυαλωμένου γιος είσαι, δεν θα πεις για πόλεμο.

ΠΑΙΔΙ

"Την ασπίδα μου τη χαίρεται κάποιος Σάιος.
Δίπλα σε θάμνο την πέταξα φεύγοντας
όμορφη ήταν..."

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Βρε, για τον πατέρα σου το λες;

ΠΑΙΔΙ

"... μα τη ζωή μου την έσωσα".

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Τον πατέρα σου νιτρόπιασες! Άντε μέσα τώρα!
Γιος πατέρα τέτοιου, δεν θα το ξεχάσεις όταν θα το λες.

(Φεύγουν τα παιδιά. Οι δούλοι βγάζουν έξω τα φαγητά)

Τώρα δουλειά σας, εσείς που απομείνατε
μάσα γερή και ξεσκόνισμα όλα.
Ριχτείτε επάνω στα φαγιά μας σαν άντρες.
Να ανοιγοκλείνουν οι μασέλες γερά.
Τα δόντια για δουλειά τους το μάσημα έχουν.
Ειδαλλιώς, δεν είναι τίποτα.

ΧΟΡΟΣ

Τη δουλειά μας την ξέρουμε, μα καλή η συμβουλή σου.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Ε, πεινασμένοι! Στα λαγοκόμματα εμπρός.
Δεν βρίσκονται πάντα φραντζόλες και πίτες
στο δρόμο αδέσποτες.
Φάτε τις, μπρος, να μη μετανιώσετε.

(Γίνεται το φαγοπότι)

ΧΟΡΟΣ

Τώρα σιωπή και κάποιος να βγάλει έξω τη νύφη
και λαμπάδες να φέρει κι όλοι να εύχονται
και μπράβο να λένε.
Να πάμε ξανά στα χωριά και χωράφια μας
αφού χορέψουμε κι αγαπηθούμε και τον Υπέρβολο διώξουμε

και στους θεούς ευχηθούμε
πλούτο να δίνουν στους Έλληνες
και όλοι τους να 'χουνε στάρι πολύ
και βαρέλια πολλά και γεμάτα
και σύκα να τρώμε
και να γεννούν οι γυναίκες μας
και τ' αγαθά όσοι χάσαμε
να τα μαζέψουμε πάλι
Να πεθάνουν τα όπλα!!!!!!

(Βγάζουν έξω την Οπώρα νύφη)

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Έλα γυναίκα μου όμορφη στο χωράφι μαζί, να ξαπλώσουμε!

(Αρχίζει "διάλογος" ανάμεσα στα δυο Ημιχόρια)

ΗΜΙΧΟΡΙΟ Α

Υμέναιε! Υμέναιε! Ω!

ΗΜΙΧΟΡΙΟ Β

Ω τρισμακάριε! Ω! Όλα τα αγαθά
σου πρόπουν και τα έχεις.

ΗΜΙΧΟΡΙΟ Α

Υμέναιε! Ω!

ΗΜΙΧΟΡΙΟ Β

Υμέναιε, Ω

ΗΜΙΧΟΡΙΟ Α

Τι θα την κάνουμε τώρα αυτήν;

ΗΜΙΧΟΡΙΟ Β

Τι θα την κάνουμε τώρα αυτήν;

ΗΜΙΧΟΡΙΟ Α

Θα την τρυγήσουμε.

ΗΜΙΧΟΡΙΟ Β

Θα την τρυγήσουμε.

ΗΜΙΧΟΡΙΟ Α

Το γαμπρό να τον φέρουμε
σηκωμένο στα χέρια
οι προσκεκλημένοι! Εμπρός!

ΗΜΙΧΟΡΙΟ Β

Υμέναιε! Ω!

ΗΜΙΧΟΡΙΟ Α

Υμέναιε! Ω!

(Σηκώνουν τον Τρυγαίο στα χέρια)

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Να ζήσετε καλά

Να μη δείτε πίκρες

Να συκομαζεύετε.

ΗΜΙΧΟΡΙΟ Β

Υμέναιε! Ω!

ΗΜΙΧΟΡΙΟ Α

Υμέναιε! Ω!

ΗΜΙΧΟΡΙΟ Β

Αυτός μεγάλος και τρανός

ΗΜΙΧΟΡΙΟ Α

Αυτή γλυκειά σαν σύκο.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Όταν φας και πιείς πολύ

τότε θα το πεις.

ΧΟΡΟΣ

Υμέναιε ! Ω!

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Ω χαίρετε άντρες χαίρετε!

Κι αν μ' ακολουθήσετε

θα φάτε και φραντζόλα.

ΤΕΛΟΣ